

Implementácia legislatívy REMIT v podmienkach slovenského trhu s elektrinou a zemným plynom

Mgr. Martin Sliva
Ing. Juraj Šedivý, PhD.

Workshop k implementácii REMIT
Bratislava 17.3.2015

Obsah

- ❑ **Legislatíva REMIT a harmonogram implementácie**
- ❑ **Povinnosti pre organizované trhy vyplývajúce z REMIT**
- ❑ **Požiadavky a možnosti oznamovania transakcií**

Legislatíva REMIT a harmonogram jej implementácie

Legislatíva REMIT

1. Nariadenie EÚ č. 1227/2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou
2. Vykonávacie nariadenie Európskej komisie č. 1348/2014
3. Požiadavky a manuály Agentúry pre spoluprácu energetických regulátorov (ACER)

Vzťahuje sa na obchodovanie s veľkoobchodnými energetickými produktmi a ich reportovanie s cieľom „odhaliť a odradiť manipuláciu trhu“

1. Zákaz zneužívania a manipulácie veľkoobchodného trhu	2. Zverejňovanie fundamentálnych veľkoobchodných informácií	3. Nový rámec reportingu transakčných dát veľkoobchodného trhu
<ul style="list-style-type: none">▶ Zákaz 'insider tradingu'▶ Zákaz manipulácie s trhom (transakcie udávajúce nesprávne alebo zavádzajúce signály)▶ Povinnosť oznámiť podozrenie na porušenie nariadenia	<ul style="list-style-type: none">▶ Zverejňovanie neverejných materiálnych informácií▶ Zákaz používania neverejných materiálnych informácií (inside information)	<ul style="list-style-type: none">▶ Registrácia účastníkov trhu u národných regulátorov - spustené od 17. marca 2015▶ Reportovanie transakcií do centrálnej databázy ACERu - od 7. októbra 2015 (organised market places)

Legislatíva REMIT

1. Nariadenie EÚ č. 1227/2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou
2. Vykonávacie nariadenie Európskej komisie č. 1348/2014
3. Požiadavky a manuály Agentúry pre spoluprácu energetických regulátorov (ACER)

Vzťahuje sa na obchodovanie s veľkoobchodnými energetickými produktmi a ich reportovanie s cieľom „odhaliť a odradiť manipuláciu trhu“

**1. Zákaz zneužívania
a manipulácie
veľkoobchodného trhu**

**2. Zverejňovanie
fundamentálnych
veľkoobchodných informácií**

**3. Nový rámec reportingu
transakčných dát
veľkoobchodného trhu**

Nariadenie je priamo uplatniteľné vo všetkých krajinách EÚ

Členské štáty:

- 1. stanovia pravidlá pre sankcie za porušenie nariadenia**
- 2. prijímú všetky opatrenia potrebné na jeho uplatňovanie**

Dotknutí účastníci trhu (čl. 2 REMIT)

- Všetci **účastníci veľkoobchodného trhu** s energiou, ktorí uzatvárajú transakcie vrátane vydávania pokynov na obchodovanie na jednom alebo viacerých veľkoobchodných trhoch s energiou
 - Obchodníci s elektrinou a zemným plynom
 - Výrobcovia elektriny s inštalovaným výkonom viac ako 10 MWe
 - Producenti zemného plynu s inštalovaným výkonom viac ako 20 MW
 - Spotrebitelia elektriny s ročnou spotrebou vyššou ako 600 GWh/rok
 - Spotrebitelia zemného plynu s ročnou spotrebou vyššou ako 600 GWh/rok
 - Prevádzkovatelia prenosových sústav
 - Prevádzkovatelia prepravných sietí
 - Prevádzkovatelia zásobníkov plynu a LNG
- **Organizované miesta obchodovania**, na ktorých boli obchodované veľkoobchodné energetické produkty
- **Na požiadanie ACER**
 - Zmluvy v rámci skupiny
 - Zmluvy na vyvažovacie služby pre elektrinu a zemný plyn

Definuje veľkoobchodné energetické produkty

- Zmluvy na dodávku elektriny alebo zemného plynu a ich deriváty
- Zmluvy týkajúce sa prenosu elektriny alebo prepravy zemného plynu a ich deriváty

Zavádza oznamovacie povinnosti pre účastníkov trhu a monitorovacie právomoci pre ACER, pričom národné regulačné úrady sú povinné s ACER spolupracovať

- Povinnosť publikovať vnútorné informácie
- Monitoring veľkoobchodného trhu s elektrinou a plynom
- Reporting transakcií a obchodných príkazov
- Reporting základných údajov o prevádzke
- Registrácia účastníkov trhu u národných regulátorov a v databáze ACER

REMIT (2)

Zakazuje pod hrozbou pokút a iných penalizácií

- Správanie narušujúce integritu trhu s energiou
- Zneužívanie vnútorných informácií - insider trading
- Manipuláciu s trhom, ktorá zahŕňa:
 - Šírenie nepravdivých, zavádzajúcich alebo nepotvrdených informácií
 - Zámerné poskytovanie nepravdivých informácií podnikom, ktoré poskytujú hodnotenia cien alebo správy týkajúce sa trhu
 - Predstieranie, že dostupná kapacita výroby elektriny alebo dostupnosť zemného plynu či dostupná prenosová kapacita je iná ako kapacita, ktorá je technicky skutočne k dispozícii
 - Postupy osoby alebo osôb konajúcich v spolupráci, ktorého cieľom je získať rozhodujúce postavenie vo vzťahu k ponuke veľkoobchodného energetického produktu alebo k dopytu po ňom
 - Ponúkanie, nákup alebo predaj veľkoobchodných energetických produktov, ktorých účelom, zámerom alebo dôsledkom je uvedenie účastníkov trhu konajúcich na základe referenčných cien do omylu
- Neoznámenie podozrenia na porušenie nariadenia

Povinnosť zverejňovať vnútorné informácie (čl. 4 REMIT)

Povinnosť účastníkov trhu zverejniť dôverné informácie (“inside information”)

- Vnútorné informácie, ktoré účastník trhu alebo osoba zamestnaná účastníkom trhu či konajúca v jeho mene odhalí pri výkone svojho zamestnania alebo v súvislosti s plnením svojich povinností
- Informácie je účastník trhu povinný zverejniť účinne a včas
- Zákaz použiť nezverejnené vnútorné informácie pri predaji alebo nákupe na veľkoobchodných energetických trhoch:

už v platnosti

- Zákaz transakcií, ktoré vysielajú falošné, či zavádzajúce signály

už v platnosti

Oznamovanie vnútorných informácií – implementácia povinností

Implementačné nariadenie hovorí o fundamentálnych dátach

- Povinnosť sa týka TSO, SSO, v elektroenergetike výrobcov (≥ 100 MW) a spotrebiteľov (≥ 100 MW)
- Informácie musia byť uverejnené včas (do 1 hodiny od rozhodnutí alebo skutočnej zmeny výrobnnej či spotrebnej kapacity) a účinne (teda v správnej forme, správnym entitám a na verejných platformách)
- Boli založené centrálné informačné Transparency platformy v kompetencii Európskeho združenia operátorov prenosových/prepravných systémov ENTSO-E / ENTSO-G, ktoré majú zaisťovať uverejňovanie týchto informácií a ich odovzdanie ACERu
- Informácie za výrobcu a spotrebiteľa do platformy ENTSO-E zverejňujú TSO
- Z pohľadu výrobcov a spotrebiteľov je dôležité najprv tieto informácie mať účinne zverejnené a až následne majú zobchodovať vzniknuté pozície, aby sa vylúčilo zneužívanie vnútorných informácií.

Za ostatné vnútorné informácie sú považované jednorazové výnimočné informácie, ktoré sú dostatočne konkrétne, neverejné a je dôvodné predpokladať, že môžu významne ovplyvniť trh

Povinnosť poskytovať informácie (čl. 8 REMIT) – základné údaje

Podľa ods. 5 majú účastníci trhu povinnosť reportovať voči ACER a národným regulačným orgánom informácie týkajúce sa kapacity a využívania zariadení na výrobu, skladovanie, spotrebu alebo prepravu elektriny či zemného plynu vrátane plánovanej alebo neplánovanej odstávky týchto zariadení

Európska Komisia v tomto smere prostredníctvom vykonávacích aktov

- Prijala jednotné pravidlá oznamovania informácií, ktoré majú byť poskytované a prípadne pre príslušné prahové hodnoty pre oznamovanie informácií
- Stanovila termín a formu, v ktorej sa informácie majú oznamovať
- Zohľadnila existujúce oznamovacie povinnosti v zmysle nariadení (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 – v elektroenergetike bolo prijaté vykonávacie nariadenie Komisie 543/2013

Oznamovanie základných údajov

Na platforme ENTSO-E sú predmetom zverejňovania

- TSO: aktuálne hodnoty kapacity cezhraničného prepojenia (dostupná kapacita, využitie, zmluvná kapacita, riadenie zaťaženia – congestion management), očakávaný objem obnoviteľných zdrojov, stav bilancovania, plány odstávok a aktuálne výpadky (≥ 100 MW), ročné správy, trhové ceny, odhady kapacít výroby a spotreby, plán rozvoja kapacít
- ACER sa odovzdávajú informácie ohľadom kapacít a využitia zariadení pre spotrebu, výrobu a prenos (ostatné informácie len pre ENTSO-E)
- DSO: dodávajú TSO odhady spotreby
- Výrobca (≥ 100 MW): plánované odstávky, aktuálne zmeny výroby (≥ 100 MW). Dáta distribuuje TSO a ten zverejňuje aj individuálne dáta
- Odberateľ (≥ 100 MW): plánované odstávky (objem, čas, dôvod), aktuálne zmeny spotreby, (objem, čas, dôvod), dáta distribuuje TSO a ten uverejňuje iba agregované dáta za sústavu a pre ACER aj podrobnosti

Povinnosť poskytovať informácie (čl. 8 REMIT) – transakčné údaje

- Účastníci trhu majú povinnosť poskytovať agentúre ACER záznamy o transakciách na veľkoobchodných trhoch s energiou vrátane pokynov na obchodovanie
 - Komoditné kontrakty vrátane derivátov
 - Kapacitné kontrakty vrátane derivátov
- Informácie, ktoré má oznámenie zahŕňať, obsahujú:

„Presnú identifikáciu veľkoobchodných energetických produktov, ktoré sú nakupované alebo predávané, majú dohodnutú cenu a množstvo, termíny a čas uskutočnenia transakcie, jednotlivé strany transakcie vrátane osôb, v prospech ktorých sú transakcie uskutočňované a všetky ďalšie relevantné informácie“.
- Oznamovacia povinnosť sa považuje zo strany účastníka za splnenú
 - Ak informáciu poskytol prostredníctvom organizovaného trhu v jeho mene
 - Naďalej platí, že zodpovednosť za splnenie povinnosti nesie primárne účastník trhu

OKTE, a.s. využila možnosť registrácie v ACER do zoznamu organizovaných trhových miest (OMP) 30. októbra 2014

Oznamovanie transakčných údajov – postup

Komoditné kontrakty – elektrina a plyn

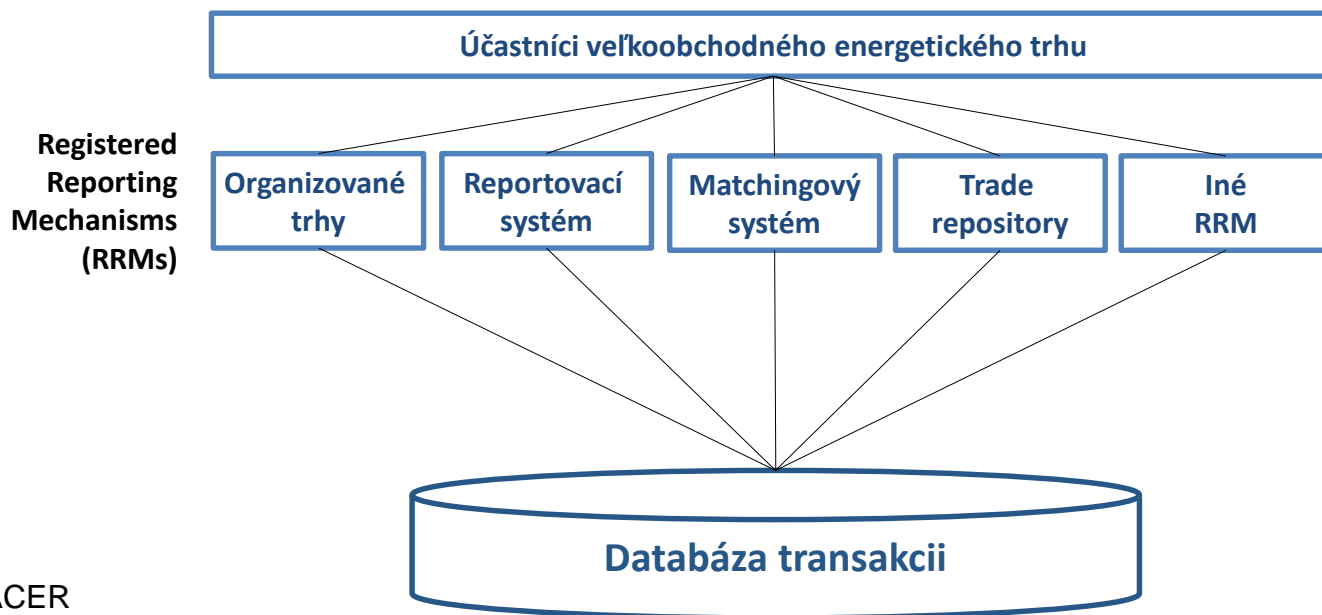
- Day-ahead
- Intraday
- Week-end
- Dlhodobé kontrakty na fyzickú dodávku
- Ostatné kontrakty so všeobecne akceptovanými termínmi dodávok podliehajúcich schedulingu

Kapacitné kontrakty na prenos a prepravu

- Akákoľvek objednaná kapacita v rámci jednej alebo viacerých „bidding areas“

Kedy?

- Najneskôr nasledujúci deň

Zdroj: ACER

Povinnosť registrácie účastníkov trhu (čl. 9 REMIT)

- Úrad pre reguláciu sieťových odvetví zriadil register účastníkov trhu
od 17. marca 2015

<http://www.urso.gov.sk/?q=REMIT/Registr%C3%A1cia%20%C3%BA%C4%8Das%20%C3%ADkov%20trhu>

- Účastník trhu, vykonávajúci transakcie, ktoré je potrebné oznamovať ACER, je povinný pred začatím takejto transakcie predložiť registračný formulár do systému ÚRSO, **obsahujúci aj označenie sprostredkovateľa poskytovaných údajov**

Monitoring trhu – kompetencie ACER

ACER (Agency for Cooperation of Energy Regulators) - Agentúra:

- Zodpovedá za zber údajov, analýzu veľkoobchodných trhov a ostatných relevantných údajov pre identifikáciu možných prípadov zneužitia trhu
 - komplexné obchodované produkty a trhy
 - monitoring má byť vykonávaný „ostrážitým“ spôsobom bez neodôvodneného zásahu do fungovania energetických trhov
- Po prvotnom zhodnotení oznámi dôvodnú domnienku o správaní, ktoré by mohlo zakladať manipuláciu príslušným národným regulačným úradom

Národné regulačné úrady v členských štátoch následne

- Prešetria domnienku
- Uložia pokuty s cieľom zastaviť a predísť manipulácii trhu

Dokumenty ACER ohľadom implementácie REMIT

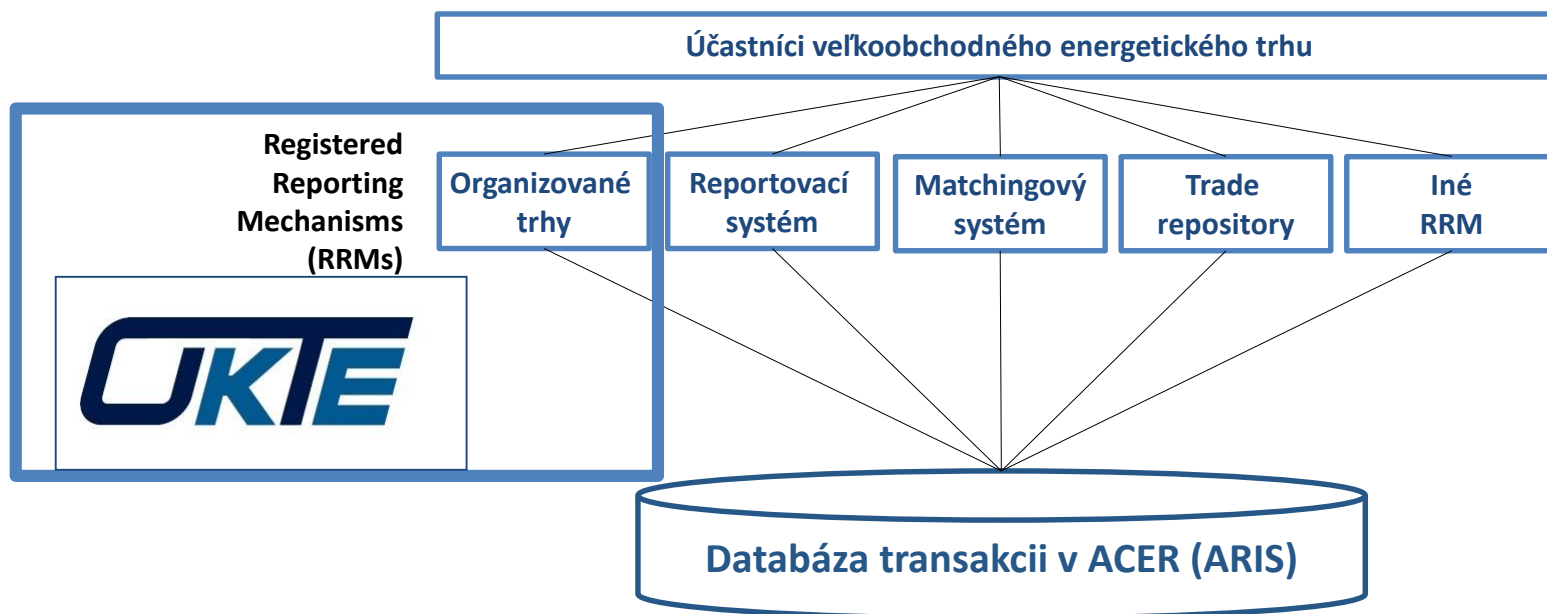
- ACER vypracovala návody a manuály k implementácii oznamovacích povinností v rámci REMIT
 - Manuál pre účastníkov s vysvetlením detailov o poskytovaní informácií
 - Transaction Reporting User Manual (TRUM)
 - Oznamovanie transakcií prostredníctvom tzv. Registered Reporting Mechanism (RRM)
 - Requirements for Registered Reporting Mechanism (RRM Requirements)
 - Oznamovanie základných údajov o prevádzke
 - Manual of Procedures on Fundamental Data Reporting

Povinnosti pre organizované trhy vyplývajúce z REMIT

Oznamovanie transakčných údajov OMP

Komoditné kontrakty – elektrina a plyn

- Day-ahead
- Intraday
- Week-end
- Dlhodobé kontrakty na fyzickú dodávku
- Ostatné kontrakty so všeobecne akceptovanými termínmi dodávok podliehajúcich schedulingu

Zdroj: ACER

Projekt RRM OKTE, a.s.

Hlavné ciele

- Zabezpečiť povinnosti vyplývajúce z REMIT pre OKTE a ÚKT
- Priniest benefity pre ÚKT
- Rozšíriť portfólio poskytovaných služieb pre ÚKT

Úlohy

- Poskytnúť ÚKT komplexnú službu pre zabezpečenie zasielania údajov do ACER
- Informovať ÚKT o jeho povinnostiach vyplývajúcich z REMIT
- ÚKT má možnosť si transparentne a nediskriminačne vybrať akým spôsobom si splní svoje povinnosti z REMIT

REMIT z pohľadu účastníkov krátkodobého cezhraničného trhu

- Povinná registrácia ÚKT u národného regulátora podľa sídla spoločnosti
- ÚKT sa musí rozhodnúť akú formu oznamovania si zvolí:
 1. V prípade ak využije možnosť reportovania cez organizátora trhu (OMP), podpísať s ním zmluvu o sprostredkovaní oznamovaniam na ACER
 - **Nie je nutná ďalšia aktivita zo strany ÚKT**
 2. V prípade ak si ÚKT zvolí vlastné reportovanie:
 - Musí sa registrovať na ACER ako RRM
 - Musí splniť všetky technické, legislatívne a administratívne požiadavky na RRM:
 - Podpísať NDA s ACER
 - Vybudovať vlastný IT systém
 - Zabezpečiť kvalitu údajov
 - Dodržiavať prevádzkové postupy vrátane auditov
 - Vykonávať riadenie procesov, administratívu a komunikáciu na ACER

Spôsob oznamovania transakcií

Komunikácia so systémom ARIS (Agency's REMIT Information System):

- preferovaná automatizovaná výmena údajov na dennej báze
- umožnené reťazenie RRM
- autentifikácia a systémové zabezpečenie
- dodržanie súladu so schválenými štandardmi výmeny údajov s ACER
- auditovateľnosť postupov a systému
- RRM zodpovedá za spôsob reportu

Formát pre oznamovanie

ACER stanovuje formát, ktorým identifikuje najmä:

- účastníka trhu
- objednávku (pre OMP transakcie)
- kontrakt
- transakciu
- opciu
- opis spôsobu dodania
- životný cyklus transakcie (vytvorenie, modifikácia, ukončenie, storno ...)

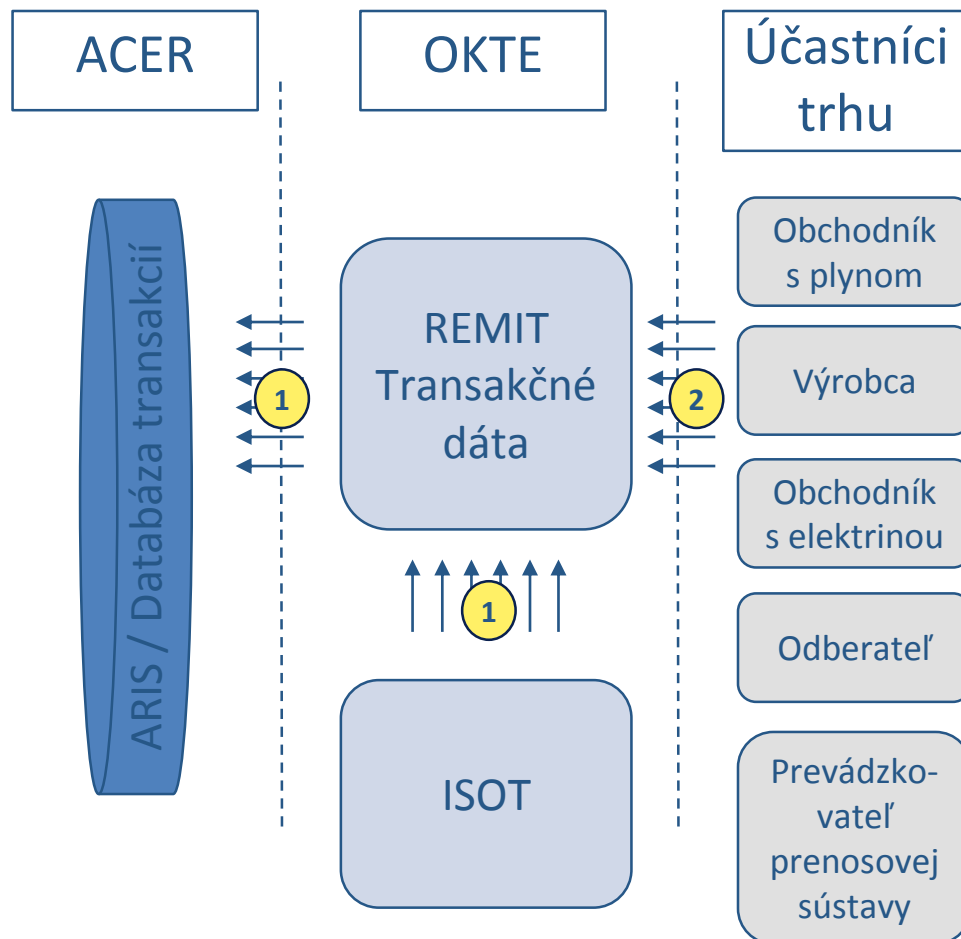
Entita	Počet polí pre reportovanie
Účastník trhu	12
Objednávka	8
Kontrakt	9
Transakcia	14
Opcia	4
Opis spôsobu dodania	10 pre každý zobchodovaný interval

Technické riešenie

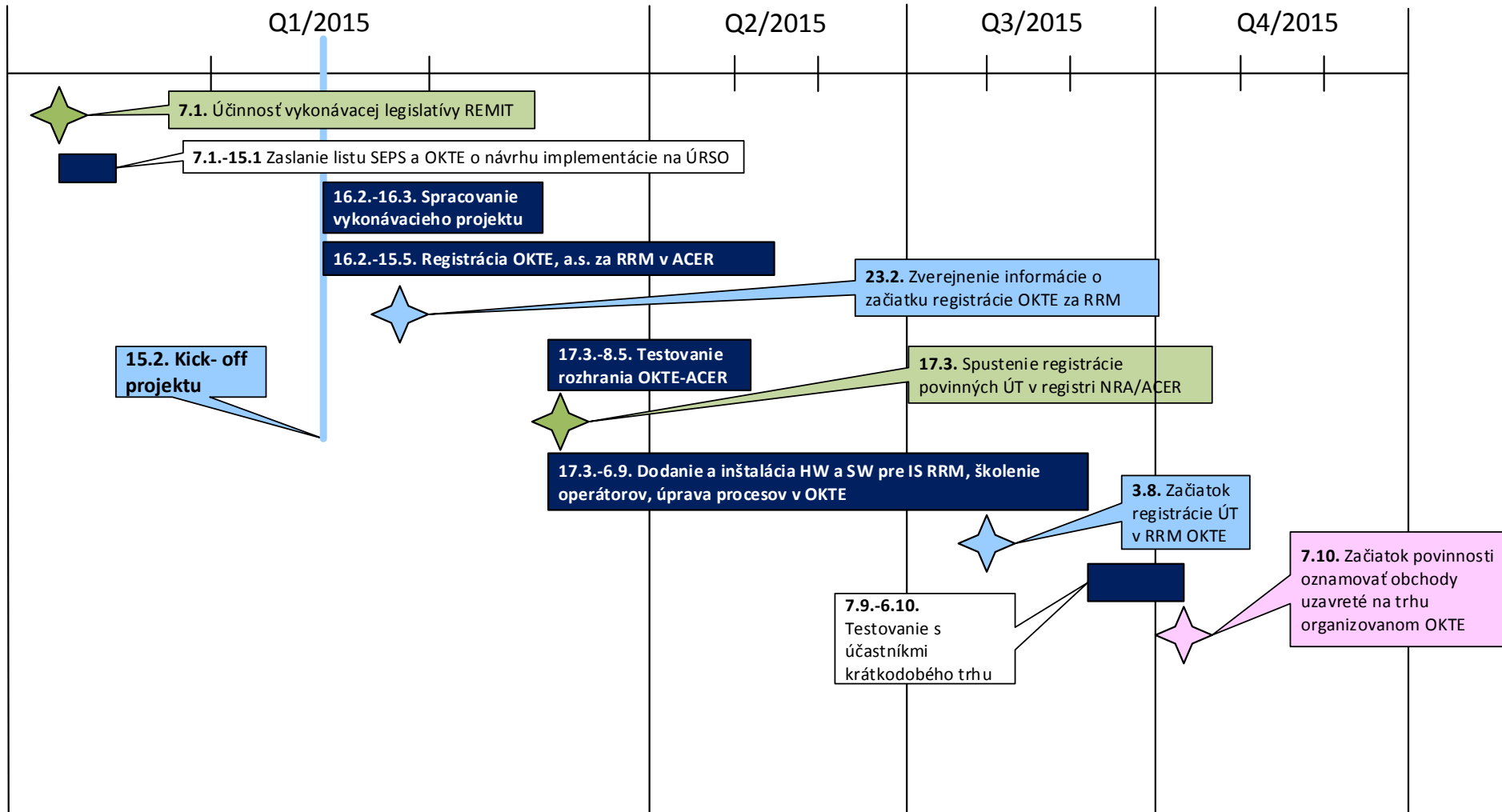
Všetci operátori organizovaných trhov musia riešiť otázku, či sa stať RRM a vykazovať transakčné dáta do ACER priamo alebo vykazovať dáta prostredníctvom iného RRM, a či umožniť vykazovanie transakcií uskutočnených mimo svoju platformu.

- 1 OKTE sa registrovalo ako organizovaný trh a smeruje k RRM.
- 2 Ak sa potvrdí záujem účastníkov veľkoobchodného trhu, OKTE môže rozšíriť svoju pôsobnosť ako RRM aj na transakcie uzatvorené mimo ISOT a pripraviť rozhranie na zasielanie takýchto transakcií (či už štandardných alebo neštandardných)

Časový plán implementácie

1. etapa: organizovaný trh

Požiadavky a možnosti oznamovania transakcií

Oznamovanie transakcií účastníkov trhu

- Na Slovensku sa oznamovacie povinnosti v rámci REMIT týkajú:
 - Účastníkov organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou
 - Obchodníkov s elektrinou a obchodníkov s plynom
 - Výrobcov elektriny a producentov zemného plynu
 - SEPS, a.s. a eustream, a.s.
 - Veľkých priemyselných odberateľov s ročnou technickou kapacitou spotreby najmenej 600 GWh
- ACER požaduje, aby povinní účastníci trhu reportovali transakcie cez RRM z dôvodu zabezpečenia:
 - Plynulosti reportovania
 - Kvality dát
 - Bezpečnosti prenosu dát

Rola OKTE, a.s. v súvislosti s REMIT

- OKTE, a.s. je povinná vytvoriť a prevádzkovať oznamovací systém RRM na ACER ako organizátor organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou
- ACER žiada, aby sa všetky transakcie reportovali cez RRM
- Reporting údajov zo strany účastníkov trhu priamo do databázy ACER si vyžaduje určité investičné a prevádzkové náklady
- OKTE, a.s. bude ponúkať a poskytovať služby RRM reportingu do ACER aj ostatným účastníkom trhu
- OKTE, a.s. bude pokrývať aj reporting v oblasti plynárenstva, nakoľko na Slovensku nie je organizovaný trh s plynom.

Rola OKTE, a.s. v súvislosti s REMIT

- OKTE, a.s. je povinná vytvoriť a prevádzkovať oznamovací systém RRM na ACER ako organizátor organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou

Dotazník OKTE, a.s. 26. januára – 6. februára 2015

Oslovených – 93 ÚT (elektrina aj plyn)

Záujem:

- 39 ÚT o organizovaný trh
- 29 ÚT z iných platforiem
- 37 ÚT o OTC a neštandardné
- 8 nevie a zvažuje po oboznámení sa

ACER aj ostatným účastníkom trhu

- OKTE, a.s. bude pokrývať aj reporting v oblasti plynárenstva, nakoľko na Slovensku nie je organizovaný trh s plynom.

Registrácia OKTE, a.s. za RRM

- Žiadosť oficiálne podaná 12.2.2015, čaká sa na technickú špecifikáciu rozhraní

RRM [Home](#)

[Home](#) » [Start RRM registration](#)

Result

Your registration request has been submitted to the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, you will receive an email at the end of the evaluation process.

ACER
Agency for the
Cooperation
of Energy Regulators

Trg republike 3
1000 Ljubljana
Slovenia

tel. +386 (0) 8 205 34 00
fax. +386 (0) 8 205 34 13

[Legal disclaimer](#)

© Copyright 2014 by ACER.
All Rights Reserved.

Technické a administratívne požiadavky na RRM

1. Kvalita dát

- Zabezpečenie úplného pokrytia požadovaných údajov, resp. korekcia chyby
- Včasný prenos dát (Dostupnosť služieb, zabezpečenie kontinuity, zálohovanie, včasné nahrávanie dát)

2. Prevádzka

- Zabezpečenie prevádzky, automatickej komunikácie a včasného oznamovania
- Zabezpečenie procesov v prípade výpadku, archivácia dát

3. Riadenie, administratíva a komunikácia

- Zamedzenie neoprávneného prístupu a straty údajov
- Reporting súladu (Nastavenie monitoringu súladu a jeho reportingu)

Splnenie certifikácie vrátane technických, bezpečnostných, administratívnych požiadaviek a testovania si vyžiada investície. Je preto očakávané, že RRM budú najmä subjekty, ktoré sami majú povinnosť oznamovať transakcie (OMP), alebo ju už vykonávajú podľa iných nariadení (MiFID, EMIR).

Technické a administratívne požiadavky na RRM

1. Kvalita dát

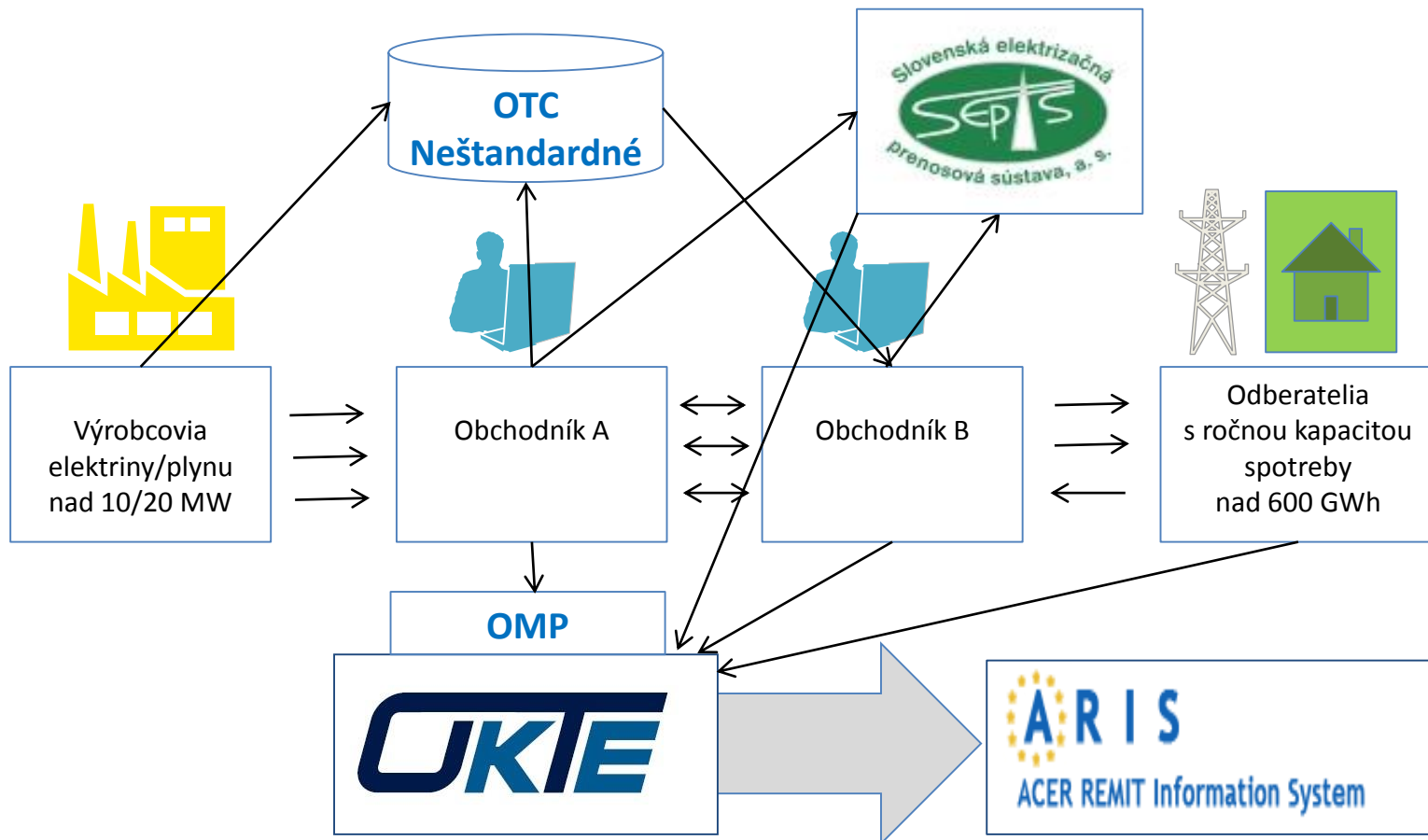
- Zabezpečenie úplného pokrytia požadovaných údajov, resp. korekcia chyby
- Včasný prenos dát (Dostupnosť služieb, zabezpečenie kontinuity, zálohovanie, včasné nahrávanie dát)

Vzhľadom na požiadavku zabezpečiť ochranu dát a potrebu spracovávať citlivé obchodné údaje budú údaje v subsystéme RRM uchovávané oddelene od ostatných údajov v databázach OKTE, a.s.

- Zamedzenie neoprávneného prístupu a straty údajov
- Reporting súladu (Nastavenie monitoringu súladu a jeho reportingu)

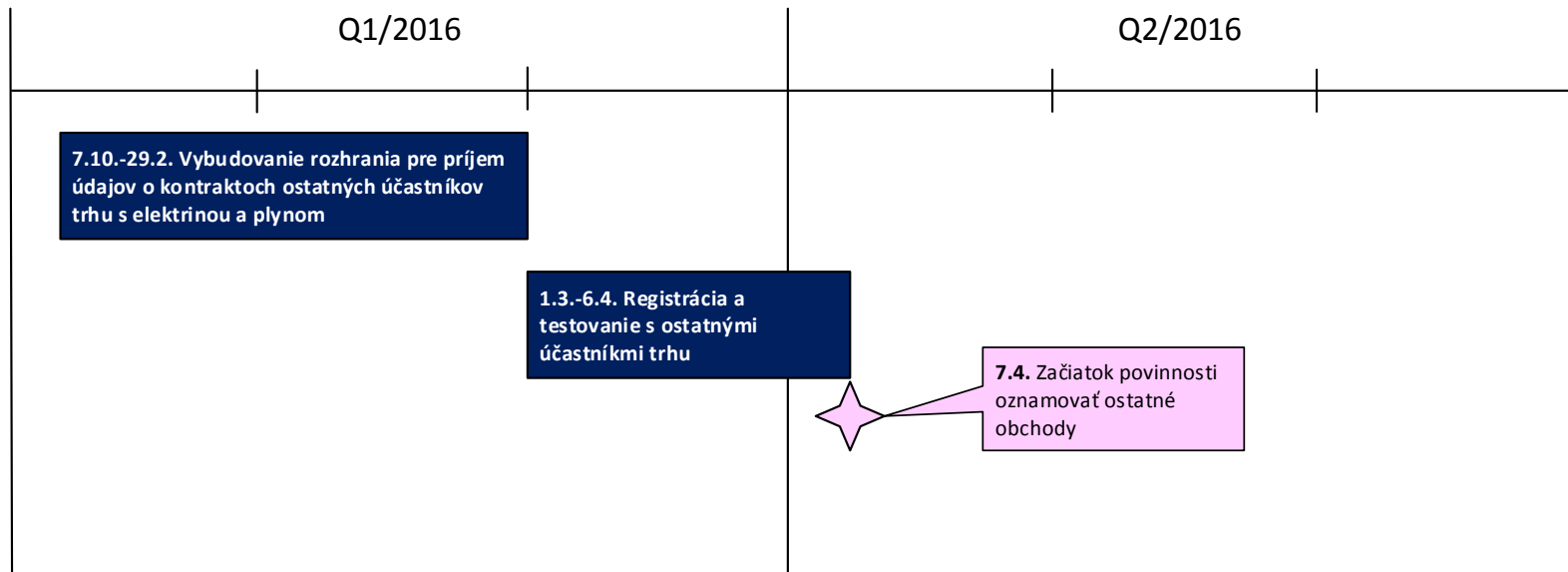
Splnenie certifikácie vrátane technických, bezpečnostných, administratívnych požiadaviek a testovania si vyžiada investície. Je preto očakávané, že RRM budú najmä subjekty, ktoré sami majú povinnosť oznamovať transakcie (OMP), alebo ju už vykonávajú podľa iných nariadení (MiFID, EMIR).

Schéma RRM OKTE, a.s. v rámci REMIT

Časový plán implementácie

2. etapa: ostatní účastníci trhu

Ďakujeme za pozornosť

Mgr. Martin Sliva
Projektový koordinátor

Ing. Juraj Šedivý, PhD.
Špecialista – rozvoj trhu

e-mail:
remit@okte.sk